

Het heiligenboek

Rochus van Montpellier en Bernardus van Corleone *Tom Zwaenepoel*

De katholieke Kerk kent niet enkel 'grote' heiligen die tot op vandaag voortleven in de literatuur of de schilderkunst. Er zijn ook minder bekende mannen en vrouwen die het begrip 'heiligheid' in de praktijk hebben omgezet. Bewust en rotsvast overtuigd dat zij hierdoor hemel en aarde iets dichterbij elkaar brachten. Twee treffende voorbeelden zijn Rochus van Montpellier en Bernardus van Corleone.

Rochus wordt omstreeks 1295 in Montpellier geboren. Volgens de legende is hij al vroeg wees. Zijn adellijke vader heeft hem de raad gegeven zich niet door rijkdom te laten verblinden, maar zijn bezit te delen met de armen. Hij schenkt alles weg, op een jas, een pelgrimsstaf en een tas na. In 1317 vertrekt hij te voet naar Rome. Onderweg verpleegt hij zieken, bij voorkeur pestlijders. Hij verwerft vlug naam, omdat hij sommigen door het kruisteken geneest. Ook in Rome, waar hij arm en zonder aanzien leeft, komt het tot talrijke genezingen.

Op de terugreis wordt hij in Piacenza zelf het slachtoffer van de pest. Wanneer niemand hem wil helpen, trekt hij zich terug in een boshut, waar hij in alle rust wil sterven. Een engel geeft hem opnieuw moed. Dagelijks brengt

de hond van een edelman uit de buurt een vers brood. Gesterkt door gebed en voeding kan hij zijn terugreis voortzetten.

Bij zijn aankomst in Montpellier herkent niemand hem en wordt hij als spion gevangengenomen. Uit eenvoud zwijgt hij over zijn identiteit en zijn afstamming van een aanzienlijke familie. Na vijf jaar gevangenis sterft hij in 1327. Pas na zijn dood wordt hij herkend aan de moedervlek op zijn borst. Hij krijgt een eervolle begrafenis.

Mensen die lijden aan pest en melaatsheid willen hun wonden voor anderen verbergen, uit angst uitgestoten te worden. Als Rochus opnieuw in zijn geboortestad opduikt, wordt hij achter de tralies gegooid onder het voorwendsel dat hij een spion is. De uitgemergelde en berooide man vindt het niet nodig om te zeggen wie hij is, wat hij met zijn moedervlek probleemloos zou kunnen bewijzen. Hij verbergt zijn identiteit, afkomst en naam, maar niet zijn wonden. Daarom wordt hij in de kunst afgebeeld met een vinger die wijst naar zijn pestbuil aan het dijbeen. Dat kan hij, omdat hij zich in God verborgen voelt. Voor wie uitkomt voor zijn zichtbare en onzichtbare wonden – zijn fouten, vergissingen en misstappen – gaan poor-

ten open. Eerlijkheid trekt mensen aan en nodigt hen uit om te spreken over hun eigen tekortkomingen. Bekennen is geen zwakte, maar een sterkte.

Filippus wordt geboren in 1605 in het Siciliaanse dorpje Corleone. Uit gehoorzaamheid gaat hij in de leer bij zijn vader, die schoenmaker is, maar zijn grote passie is het degenvechten. Al vlug 'promoveert' hij tot beste degenvechter van Sicilië. Tijdens een duel in juni 1629 verwondt hij politieprefect Canini levensgevaarlijk. Zijn vluchtweg eindigt in een kapucijnenklooster.

Het kloosterleven bevalt hem zo goed dat hij besluit te blijven. Filippus, die voortaan als Bernardus door het leven gaat, doet boete met gebed en keuken- en tuinarbeid. In het ziekenhuis is hij een voorbeeld voor zijn medebroeders. Als plotseling Canini opduikt, valt Bernardus op de knieën en smeekt hij hem om vergeving. Bernardus sterft in 1667.

Bernardus van Corleone was analfabeet, maar zijn leven was vervuld van liefde voor Jezus, vervuld van nederige en stille dienst en verbondenheid met zijn medemens. Tot op vandaag is zijn nederige voorbeeld een aanmoediging om het bidden niet moe te worden.

In Bernardus straalt de kracht van het franciscaanse charisma in heel zijn levendigheid: verzaaking, zin voor het wezenlijke en caritatieve actie. In zijn cel hangt een kruisbeeld dat een onovertroffen uitstraling op hem heeft. Voor het beeld brandt steeds een olielamp, wat zijn bijzondere verering van de Gekruisigde nog meer versterkt. Uit dit onophoudelijke gesprek met God scheidt Bernardus levenskracht voor een moedig apostolaat. Zo geeft hij een antwoord op de sociale uitdagingen van zijn tijd, waarin het niet aan spanningen en onrusten ontbreekt.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

11 mei, 23.05 uur, Canvas. *The Fog of War*. Documentaire over het leven van Robert McNamara (1916-2009), gewezen minister van Defensie ten tijde van de Vietnamoorlog en later voorzitter van de Wereldbank. De film won in 2003 volstrekt terecht de Oscar voor beste documentaire

12 mei, 21.30 uur, Canvas. *Miracle Cure. A Decade of the Human Genome*. BBC-documentaire over tien jaar onderzoek naar het menselijke genoom (de structuur van het menselijke DNA en de identificatie van alle menselijke genen) en de gevolgen daarvan voor de behandeling van ziekten.

13 mei, 20.40 uur, Canvas. Aflevering 1 van de driedelige documentaireserie *Arm Wallonië*, over het half miljoen Vlamingen dat ooit zijn dorpen en steden ontvluchtte om zijn geluk te zoeken in het industrieel welvarende Wallonië.

15 mei, 22 uur, Canvas. *The Wind that Shakes the Barley*. Historisch drama van Ken Loach, onder meer bekroond met de Gouden Palm in 2006, over het ontstaan van het IRA, de Iers republikeinse terreurbeweging

De vrome kudde

Zo kun je het ook zeggen *Ingezonden door Frans Boogaerts*

Bloemlezing van verschrijvingen, geput uit brieven die werden verstuurd naar de dienst Welzijn-Huisvesting in een Vlaamse stad.

Hiermede wil ik u vragen of u onze afwatering eens in handen wil nemen.

Wij verzoeken meer gas, daar ik op 5 maart een zoon heb bijgeboren, wat met door de drukte geheel door het hoofd is geschoten.

Mijn moeder werd door de tand des tijds gedwongen bij mij te komen wonen.

Mijn vrouw moet hete zitbaden gebruiken, als de kachel brandt moet ze het daarop doen.

Door omstandigheden moet ik mij meerdere keren per week wassen. Daar ik alles in het donker moet doen, verzoek ik u of ge me een eindje tegemoet wil komen.

Mijnheer, toen ik een kachel had deed ik vaak een hoop op de kachel, maar nu moet ik alles op het gasfornuis doen.

Wij zitten zo krap dat de burens naast ons griep hebben en ons door de muren aansteken, als ge eens poolshoogte komt nemen kunt ge ook de koorts krijgen.

Aan de ene kant is mijn vrouw in verwachting en aan de andere kant regent het binnen.

De wc is bouwvallig en zodoende kunnen we daar niet langer huizen. Als het hard waait, zijn we met levensgevaar verbonden.

Ik heb reumatiek en een kind van vijf jaar. U moet er iets aan doen.

Ik zit uit nood in een onverklaarbare woning.

Ik moet elke dag bevallen en daarom wordt mijn woning te klein.

deel v.e. trap	speelgoed verslaggeving	droog	bevroren water	wel nood-signaal	klooster
landbouw-werktuig	helden-dicht	Zwitser-land op internet	boogbal	plaats in Engeland	
zwaard-walvis	Simpson metaal	groot hert	zang-spel		
ambts-gewaad	stuk stof	non Chinese maat	klein kind	paar den-kracht moment	
eender vrouwelijk dier			jaar-telling		
			drink-gerei		

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

© De Puzzelaar **DEPUZZELAAR**

Oplossing van de puzzel van vorige week: FOPSPEEN

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.